

4036735 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : บริหารสาธารณสุข; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : การนิเทศงาน/คุณลักษณะงาน/การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่/ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับ
ตำบล

สมศักดิ์ กริชชัย : การนิเทศงานกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับ
ตำบล ในจังหวัดสมุทรสาคร (SUPERVISION AND ROLE PERFORMANCE OF SUBDISTRICT HEALTH
PERSONNEL IN SAMUTSAKHON PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : นวรัตน์ สุวรรณพอง
พ.ด., ฉวีวรรณ บุญสุยา พ.บ. (สถิติประยุกต์), ธวัชชัย วานิชกร พ.บ., 122 หน้า ISBN 974-663-257-4

สถานีอนามัย เป็นหน่วยงานให้บริการสาธารณสุขในระดับชุมชนที่มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง และ
ต้องมีการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านผลงานและคุณลักษณะงาน การนิเทศงานจึงเป็นกลวิธีใน
การพัฒนาและถ่ายทอดนโยบายไปสู่การปฏิบัติงาน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ของคุณ
ลักษณะงานและการนิเทศงานกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลใน
จังหวัดสมุทรสาคร โดยประชากรที่ใช้วิจัย คือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ในสถานี
อนามัยซึ่งอยู่ในฐานะผู้รับการนิเทศโดยได้รับการนิเทศอย่างน้อย 1 ครั้ง ในปีงบประมาณ 2541 จำนวน 183 คน
ทั้งนี้ไม่รวมเจ้าหน้าที่ผู้ที่กำลังลาศึกษาต่อ เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1-30 เมษายน 2542 โดยการทอสอบถาม
ได้รับคืนจำนวน 183 คนคิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลในจังหวัดสมุทรสาคร เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศ
ชาย อายุเฉลี่ย 33.85 ปี ส่วนใหญ่สถานภาพสมรส คู่ จบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรและดำรงตำแหน่ง
เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานเฉลี่ย 6.67 ปี การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่โดยรวม
อยู่ในระดับดี ร้อยละ 53.0 เมื่อเปรียบเทียบกับรายด้าน พบว่า ด้านบริหารอยู่ในระดับดีมากที่สุด ร้อยละ 65.0 ด้าน
บริการสาธารณสุขผสมผสาน ร้อยละ 60.1 และด้านวิชาการควรปรับปรุงมากที่สุด ร้อยละ 31.7 การนิเทศงานโดย
รวมอยู่ในระดับปานกลางและควรปรับปรุงเท่า ๆ กัน ร้อยละ 48.1 เมื่อเปรียบเทียบกับรายด้าน พบว่า ด้านควบคุมการ
นิเทศอยู่ในระดับดีมากที่สุด ร้อยละ 11.5 ด้านประเมินผลการนิเทศ ร้อยละ 7.7 และด้านการจัดองค์การในการ
นิเทศควรปรับปรุงมากที่สุด ร้อยละ 62.8 การนิเทศงานโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติ
งานตามบทบาทหน้าที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ส่วนคุณลักษณะงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับ
ตำบลในจังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 88.8 เมื่อเปรียบเทียบกับรายด้าน พบว่า ด้านความ
สำคัญของงานอยู่ในระดับดีมากที่สุด ร้อยละ 31.7 ด้านผลป้อนกลับของงาน ร้อยละ 19.7 และด้านความมีอิสระ
ในการทำงานควรปรับปรุงมากที่สุด ร้อยละ 23.5 คุณลักษณะงานโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ความหลากหลาย
ของทักษะ ความมีเอกลักษณ์ของงาน ความสำคัญของงานและผลป้อนกลับของงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ
การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่โดยรวม
และรายด้านไม่มีความแตกต่างกันระหว่าง เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาและตำแหน่ง ตัวแปรที่อธิบาย
ความผันแปรของการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ได้แก่ การควบคุมการนิเทศ ความสำคัญของงานและการนำ
การนิเทศ ซึ่งสามารถอธิบายความผันแปรได้ ร้อยละ 21.4 ดังนั้นจึงควรพัฒนาด้านควบคุมการนิเทศงาน ส่งเสริม
ให้ผู้ปฏิบัติงานเห็นความสำคัญของงาน และพัฒนาผู้นิเทศให้ลดการใช้ทักษะด้านการนำการนิเทศที่เหมาะสม